

Les dues cares de la moneda

Published by [Interacció](#) [1] on 14/10/2020 - 07:00

[International network for contemporary performing arts \(IETM\)](#) [2] i [Europe Beyond Access \(Disability Arts International\)](#) [3]

Apropar-se a les diferents regions geogràfiques, facilitar l'accés lliure a totes les publicacions, assegurar l'accessibilitat física i proveir de subtítols i traducció en llengua de signes les sessions de treball i jornades. Aquestes són algunes de les accions que desenvolupa l'International network for contemporary performing arts (IETM) per complir amb un dels seus principals valors: la **inclusió**. Però és suficient?

A l'informe '[Inclusion, Diversity, Equality and Accessibility](#) [4]' la xarxa admet que al sector encara existeix **l'exclusió i la discriminació, i que treballar per la inclusió és un procés sense fi**. A més, quan pensem en l'accessibilitat cultural sovint que fa referència als públics, però **si a una cara de la moneda hi ha el públic amb diversitat funcional, a l'altra hi ha els artistes**.

Així es posa de manifest a '[Disabled Artists in the mainstream: a new cultural agenda for Europe](#) [5]', un document **sorgit arrel de la primera trobada internacional 'European Arts & Disability Cluster Meeting'** celebrada a La Haia el novembre de 2019 i organitzada per dos dels socis principals del projecte transnacional [Europe Beyond Access](#) [6] (EBA), el British Council i el Holland Dance Festival

No es pot tenir un públic divers si l'organització que hi ha darrere del producte artístic no és realment diversa.

La inclusió és un efecte positiu de les pràctiques artístiques participatives que s'aconsegueix gràcies als principis de la democràcia cultural i el procés obert d'adopció de decisions, de donar el protagonisme als participants, d'abraçar les seves opcions artístiques.

Adonar-se que cada persona és un conjunt de múltiples identitats [...] pot ajudar a veure què hi ha darrere de les etiquetes i alleugerir els prejudicis cap als "diferents". Així es deixa de veure a les persones com a "refugiats", "dones", "negres", "de mitjana edat", "rics", "discapacitats", sinó com a individus polifacètics, de manera que es forma una comunitat veritablement inclusiva.

La mobilitat internacional, la circulació i la popularització del treball dels artistes discapacitats a escala europea són les úniques opcions per tal de combatre la seva exclusió.

Aquestes són algunes de les reflexions que es plasmen en ambdós documents. En el de l'IETM es dona veu a alguns dels seus membres mitjançant 6 assajos, dels quals se'n destaquen a continuació els següents:

Inclusió i diversitat, per Israel Aloni

El seu assaig es centra en la dansa pel fet que "pot ser un bon cas d'estudi quan s'aborden qüestions de diversitat, inclusió, accessibilitat i igualtat." Aloni considera que, malgrat hi ha hagut molts intents i accions per apropar la dansa i les arts escèniques cap a la seva vessant més inclusiva, les estratègies de màrqueting i l'interès per seguir tenint beneficis segueixen tenint més pes que les iniciatives inclusives. A banda de donar importància a la inclusió, la diversitat i l'accessibilitat, també defensa el concepte de pluralisme, que fa referència a la distribució del poder en la societat i a la legitimitat per tal que els grups minoritaris mantinguin l'autoritat i influència en el conjunt. Per últim, opina que per canviar la nostra manera de pensar cal que canviem el nostre llenguatge, i que els artistes i creadors de les diferents disciplines poden contribuir a fer-ho.

Fins a on podem arribar? Per Clara Giraud i Jo Verrent

"No podem pretendre que tot sigui accessible per a tothom". Giraud i Verrent són clares i donen inici al seu article així, sense més preàmbuls. Ara bé, malgrat la contundència d'aquesta afirmació, també creuen que es pot intentar. Com? "Primer reconeixent les barreres que existeixen i després eliminant les que són més rellevants en

un context pràctic."

Tal i com ja s'ha posat de manifest, l'IETM ha reflexionat molt sobre tot allò que fa referència a la inclusió, la diversitat, la igualtat i l'accessibilitat, i aquest article pretén esbossar els propers passos a seguir per tal de continuar treballant en aquesta direcció. Per aquest motiu, es proposen respondre les següents preguntes: El sector cultural hauria d'encarregar-se de respondre a les necessitats de totes les persones independentment de les seves capacitats físiques i psíquiques, i de si són públic, participants o actors? O bé aquesta responsabilitat hauria de seguir sent una possibilitat entre moltes altres prioritats que competeixen entre sí en diferents contextos? Com es podrien abordar aquestes "zones grises" sense deixar de ser ambiciosos i desafiar l'*statu quo*?

Obrir la porta: incloure els públics en el procés creatiu. Per Matteo Lanfranchi

Lanfranchi aporta el seu punt de vista i la seva experiència com a director d'una companyia de teatre que, en un moment dona, va sentir la necessitat de trobar una forma diferent de relacionar-se amb el públic. De forma instintiva, van decidir obrir la sala d'assajos a qualsevol qui volgués unir-s'hi i els resultats van ser més que satisfactoris. Sense haver desenvolupat cap mètode precís per treballar de forma participativa van adonar-se que "el simple gest d'obrir les portes els aportava un nou món de possibilitats." Actualment, l'audiència és al centre de tots els projectes que desenvolupen.

La gran lliçó que hem après en aquests anys és simple: tot ésser humà vol sentir-se part d'alguna cosa.

De l'article de Lanfranchi, que tanca el document de l'IETM, se n'extreu una conclusió que ben probablement comparteixen la resta d'autors: l'art contemporani i les arts escèniques poden crear espais que responguin a les necessitats humanes. Per això, que és tan senzill i a la vegada crucial, cal seguir treballant per apropar al sector els valors de la inclusió, la diversitat, la igualtat i l'accessibilitat. Queda molt camí per recórrer, i cal constància i esforç, però cal tenir present que cada passa endavant compta.

O Aquí InArte10 © Photo by: Photograph: Claudio Ferreira

De fet, el document publicat per la Europe Beyond Access fa un pas més enllà en considerar les persones amb diversitat com a artistes, i no només a espectadors. El document fa explícita la necessitat d'elaborar una estratègia de participació cultural que considerin a les persones amb discapacitat com a públic i com a artistes. Aquesta estratègia, precisen, ha de ser elaborada i desenvolupada per les plataformes i institucions amb competències en matèria de cultura, evitant que sigui delegada als professionals del serveis socials, i hauria de fer referència a les següents àrees:

- **Foment de la sensibilització.** Articular el recolzament a escala internacional i de la UE en relació a l'accés de les persones discapacitades a la cultura per tal d'augmentar la visibilitat i evitar la discriminació en els programes culturals dels estats membres de la Unió Europea.
- **Igualtat de drets.** Vetllar per la igualtat de drets de la població de la UE amb discapacitats, la qual té el mateix dret a beneficiar-se de la despesa pública en les activitats culturals
- **Igualtat d'accés.** Garantir que als professionals de les arts amb diversitat funcional el mateix accés a la mobilitat cultural que els professionals de les arts sense discapacitats.
- **Reducció de la discriminació.** No només es tracta d'abordar les barreres de la participació cultural pels públics, sinó de treballar de forma proactiva per tal de construir noves audiències de persones amb discapacitats.

Ara bé, el document no acaba aquí, sinó que els seus autors el complementen amb un conjunt de propostes d'iniciatives culturals i instruments de finançament per la UE, d'entre les quals destaquem:

- **Cercar activament sol·licituds que recolzin un major compromís cultural dels professionals amb discapacitats.** Per què? Per tal d'aconseguir a través d'accions simples i efectives l'augment de les audiències dels artistes discapacitats i ampliar la gamma d'ofertes culturals accessibles, entre d'altres aspectes.
- **Deixar d'entendre a les persones amb discapacitat com a simples espectadors i recolzar el seu treball com a artistes.** D'aquesta manera, s'aconseguirà millorar la visibilitat dels artistes amb discapacitat, fomentar la igualtat d'oportunitats i de condicions de treball i consolidar les bases pel desenvolupament de programes culturals futurs.
- **Millores pressupostàries.** Incloure línies de pressupostos específics i cobrir els costos que redueixin les barreres a la participació de les persones amb diversitat funcional com a artistes, professionals de les arts o públics. Aquesta és, de fet, la mesura que els autors del document consideren més urgent d'implementar, d'acord amb el debat de la trobada celebrada a finals del 2019.

Si una cosa queda clar en ambdós documents és que encara hi ha molt a fer si es vol aconseguir una accessibilitat cultural al cent per cent. I, per no desaprofitar esforços i avenços, caldrà tenir sempre en compte la seva doble cara. Les persones amb diversitat funcional han de poder participar de la cultura tant activament com passiva.

PDFs '[Inclusion, Diversity, Equality and Accessibility](#) [4]' i '[Disabled Artists in the mainstream: a new cultural agenda for Europe](#) [5]'

HTML '[Inclusion, Diversity, Equality and Accessibility](#) [2]' i '[Disabled Artists in the mainstream: a new cultural agenda for Europe](#) [7]'

[Inicieu sessió](#) [8] o [registreu-vos](#) [9] per enviar comentaris

Categories: Programa i document de reunió

Categories: Informe

Tags: inclusió cultural

Tags: diversitat cultural

Tags: desigualtats culturals

Tags: arts i creació

Tags: estudis socials de la cultura

- [10]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2020/dues-cares-moneda>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.ietm.org/en/publications/idea-inclusion-diversity-equality-and-accessibility>

[3] <https://www.disabilityartsinternational.org/>

[4] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/inclusion_diversity_equality_and_accessibility_0.pdf

[5] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/disabled_artists_in_the_mainstream_a_new_cultural_agenda_for_europe_0.pdf

[6] <https://www.disabilityartsinternational.org/europe-beyond-access/>

[7] <https://www.disabilityartsinternational.org/resources/report-launch-disabled-artists-in-the-mainstream-a-new-cultural-agenda-for-europe/>

[8] <http://interaccio.diba.cat/>

[9] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[10] <https://interaccio.diba.cat/node/8334>